

3. KAŠTEO CIPPICO

Na donjo-kaštelanskoj rivijeri najprvi je sagrađen Kaštel-Stari. Sagrađio ga je god. 1481, dozvolom mletačke vlade, trogirski plemić Korijolan Cippico, kako se čita na pročelju kaštela: »Coriolanus Cepio P. F. Sub felicissimo Im. P. Mocenigo Praefectus triremis a manubiis Asiaticis-hanc villam aedificavit MCCCCXXXI«.

Pomenuti kašteo Korijolanov sagrađen je u moru i opkoljen jarkom. Sa sjeverne strane nalazila su se vrata, koja su jednim pomičnim mostom bila vezana s kopnom. U slučaju opasnosti most se dizao, kašteo je bio potpuno otkriven od kopna. Stoga je bilo veoma teško preći široki i duboki jarak i osvojiti kašteo. Ako bi se to ipak dogodilo, onda su kroz južna vrata izlazili na more, ukrcali bi se na lađe i sklanjali se na susjedne otoke.

Pavlov-Vuletin u svojoj knjižici pišu slijedeće: »U noći 13 lipnja 1512 navališe Turci na kašteo, — kako se razabire iz spisa Jerolima Diego, poglavara u Trogiru, — sa 450 konjanika i 180 pješaka, prislonivši na zid ljestve. Svi stanovnici, koji su noću bili zaklonjeni u kaštelu, branili su se, dok su god mogli. Kada više nijesu mogli, otvoriše stražnja vrata, gdje ih dočeka 13 brodova iz Trogira. Dođoše im u pomoć na dani znak vatrom i tako se ukraše i spasiše. Poginulo je pet seljaka, a pet ih je bilo ranjeno. Turci opljačkaše sve što nadoše i odvedoše preko brda 1000 glava marve, što krupnoga zuba, što sitnoga. I baš te godine počеше i Kaštelani i Poljičani plaćati danak Turcima«.

* Perojević u svojoj knjizi »Postanak Kaštela« na str. 32 piše slijedeće: »God. 1567. bili su Turci s Vlasiima došli pod Kaštela, pa je trogirski knez Aleksandar Bollani 12. studenoga naredio Kristoforu Cipiku, gospodaru K. Staroga da im odmah krene na obranu, da dade zatvoriti sva vrata u selima i ne pusti nikoga da uđe ili izade, ali da ne smiju s Turcima ući u ma kakvu borbu. Poslije četiri dana opet mu naredi da podvostruči straže na brdima i da postavi stražu u K. Starom po danu i po noći. Kad straže na brdima ugledaju da Vlasi dolaze imaju s vatrom dati znak